

VIII FORUM BEZPIECZEŃSTWA TRANSPORTU
„Obserwatorium BRD – polska edycja European Road Safety Observatory”
Instytut Transportu Samochodowego
16 lipca 2015 r.

1. WPROWADZENIE

W dniu 16 lipca 2015 r. w Instytucie odbyło się VIII Forum Bezpieczeństwa Transportu poświęcone Polskiemu Obserwatorium BRD. W spotkaniu udział wzięli:

- Marcin Ślęzak – Dyrektor ITS,
- Ewa Dębicka – Zastępca Dyrektora ds. Rozwoju ITS
- Ryszard Krystek – Zastępca Dyrektora ds. Naukowych ITS,
- Łukasz Twardowski – Dyrektor Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju
- Leszek Jankowski – Zastępca Dyrektora Biura Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji
- Łukasz Majchrzak – Naczelnik Wydziału Analiz CANARD, Główny Inspektorat Transportu Drogowego
- Andrzej Grzegorzczak – Wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Partnerstwo dla Bezpieczeństwa Drogowego,
- Katarzyna Kosińska – Biuro Poselskie Poseł Beaty Bublewicz
- Monika Świercz – Wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli
- Krzysztof Szulc – Najwyższa Izba Kontroli
- Magdalena Niewęgłowska – Bank Światowy
- Andrzej Cielecki – Politechnika Warszawska
- Janusz Popiel – Prezes Stowarzyszenia Pomocy Poszkodowanym w Wypadkach i Kolizjach Drogowych „Alter Ego”
- Joanna Żukowska – Politechnika Gdańska
- Jacek Malasek – Instytut Badawczy Dróg i Mostów
- Maria Dąbrowska – Loranc – Kierownik Centrum BRD ITS
- Justyna Wacowska – Zastępca Kierownika Centrum BRD ITS

- Ilona Buttler, Katarzyna Sicińska, Przemysław Skoczyński, Michał Kopacki – pracownicy ITS

Dyrektor Naczelny ITS M. Ślęzak powitał Gości przypominając, że już od 2012 roku Instytut Transportu Samochodowego roku organizuje cykliczne spotkania pod nazwą „Forum Bezpieczeństwa Transportu”, podczas których w nieformalnej atmosferze Goście dyskutują o najważniejszych problemach związanych z bezpieczeństwem funkcjonowania systemu transportu w Polsce. Po wprowadzeniu przedstawił kolejny cel Forum jakim była dyskusja o zasadach korzystania z bazy wiedzy i danych gromadzonych w POBR - Polskim Obserwatorium BRD, będącym krajowym źródłem informacji dla ERSO - Europejskiego Obserwatorium BRD. Efektem tej dyskusji powinny być skład i zasady działania Rady Programowej Obserwatorium. Rada jako organ doradczy powinna merytorycznie wspierać Obserwatorium w doskonaleniu procesu zbierania danych o wypadkach drogowych i ich okolicznościach, pochodzących z różnych źródeł, by uzyskać jak najlepszy obraz rzeczywistych przyczyn i okoliczności wypadków drogowych.

Prof. R. Krystek przypomniał, że metodyczne prace prewencyjne rozpoczęte w I połowie dekady 1990, przy współpracy zagranicznych Partnerów, doprowadziły do ustabilizowania się w Polsce malejącego trendu liczby ofiar wypadków drogowych według szwedzkiego modelu „Wizja Zero”. Jednakże oceniając sytuację w Polsce na tle innych krajów UE, tempo tych korzystnych zmian jest zbyt powolne, co nakazuje konieczność rewizji poglądów na zasady realizacji polityki transportowej państwa.

Kończąc swe wprowadzenie Dyrektor Naczelny ITS przedstawił krótką historię działań krajowych, które doprowadziły do powstania Centrum BRD w Instytucie i scharakteryzował udział Centrum w unijnych pracach w zakresie brd. Szczególną uwagę poświęcił pracom ITS w unijnym projekcie SafetyNet, których efektem było utworzenie ERSO – Europejskiego Obserwatorium BRD. To na bazie głównej idei ERSO powstało POBR – Polskie Obserwatorium BRD, będące źródłem danych i wiedzy o bezpieczeństwie ruchu drogowego w Polsce.

2. OMÓWIENIE OBECNEGO STANU ZAGADNIENIA

Zgodnie z programem przedstawiono kolejne prezentacje wprowadzające audytorium w problematykę, zapowiedziane jako materiały do dyskusji nad zasadami osiągnięcia postawionego celu.

Pierwszą prezentację pt. „Obserwatorium BRD – polska edycja European Road Safety Observatory” przedstawiła M. Dąbrowska – Loranc opisując założenia budowy i zasady korzystania z danych i wiedzy zgromadzonych w POBR - Polskim Obserwatorium BRD. Przede wszystkim określiła relacje między obserwatorium europejskim ERSO a obserwatoriami krajowymi, które powinny być utworzone przez kraje członkowskie UE. Podkreśliła, że głównymi użytkownikami bazy danych i wiedzy powinny być nie tylko instytucje i organizacje tworzące system brd, ale także całe społeczeństwo, by w ten sposób szerzyć wiedzę o zagrożeniu zdrowia i życia uczestników ruchu drogowego. Następnie przedstawiła proces uzyskiwania szczegółowych danych, przy wykorzystaniu oprogramowania POBR. Na zakończenie prezentacji Instytutu J. Wacowska omówiła portal www.obserwatoriumbrd.pl i jego funkcjonalność.

J. Żukowska z Politechniki Gdańskiej przedstawiła „Oczekiwania regionalnych obserwatoriów BRD i obszary współpracy z obserwatorium krajowym” wyniesione z prac nad tworzeniem Warmińsko-Mazurskiego Obserwatorium BRD w WORD Olsztyn. W swojej prezentacji przedstawiła model funkcjonowania obserwatoriów BRD we Francji, Szwecji oraz Grecji. Znaczną część wypowiedzi poświęciła opisaniu interesariuszy, ich oczekiwań wobec poszukiwanej informacji i wiedzy, jak również problemom szczebla regionalnego i lokalnego w ww. zakresie.

W kolejnej prezentacji, Ł. Majchrzak z CANARD omówił metodykę typowania obiektów drogowych do objęcia automatycznym nadzorem nad ruchem drogowym. Powstała ona na podstawie raportu zamówionego przez GITD w Politechnikach Gdańskiej oraz Krakowskiej i jest wykorzystywana w systemie CPD CANARD. Przedstawiciel GITD podkreślał, iż instytucja którą reprezentuje jest odbiorcą danych na podstawie których podejmowane są istotne decyzje dotyczące funkcjonowania Systemu Automatycznego Nadzoru nad Ruchem Drogowym, więc ich dokładność jest niezwykle istotna.

Dyrektor Naczelny ITS zapowiadając prezentację NIK podkreślił zaangażowanie Izby w kształtowanie właściwej powagi dla problemu zagrożenia zdrowia i życia uczestników ruchu drogowego w Polsce.

M. Świercz z Najwyższej Izby Kontroli przedstawiła stanowisko Izby dotyczące gromadzenia i wykorzystywania informacji na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego. NIK podziela stanowisko głoszone przez różne środowiska powiązane z brd, że tylko obiektywna wiedza o zagrożeniach pozwoli na podejmowanie racjonalnych decyzji. Następnie zaprezentowała wnioski z kontroli NIK oraz ostatniego panelu ekspertów, które nazwano „głównymi obszarami ryzyka”:

- Nieprzydzielenie ról poszczególnym organom w systemie (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Rozwoju i Infrastruktury, Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Ministerstwo Zdrowia, Narodowy Fundusz Zdrowia, zarządcy dróg, organy zarządzające ruchem, Policja).
- Problem rzetelności baz danych (niekompletność danych gromadzonych w systemie SEWIK oraz określanie przyczyn wypadków drogowych w Polsce),
- Brak centralnej bazy informacji na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego, która stanowiłaby źródło danych koniecznych do podejmowania działań o charakterze strategicznym np. zmiany przepisów powszechnie obowiązujących, czy też operacyjnym np. budowa ronda, sygnalizacji świetlnej, uspokojenie ruchu itd.
- Pozyskane informacje nie są w wystarczającym stopniu wykorzystywane do podejmowania strategicznych oraz operacyjnych decyzji dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Brak regulacji dotyczących źródeł danych, zakresu ich pozyskiwania oraz standaryzacji interpretacji, a także brak modelu przepływu informacji dotyczących brd.

3. DYSKUSJA

Dyrektor M. Ślęzak otwierając dyskusję poprosił Uczestników Forum, by w swych wystąpieniach zechcieli się skupić na zapowiedzianym na wstępie zasadniczym celu

spotkania. Ponadto przypomniał, że dyskusja o zasadach korzystania z bazy wiedzy i danych gromadzonych w POBR, będącego źródłem informacji dla ERSO - Europejskiego Obserwatorium BRD, ma na celu doskonalenie systemu, który został zbudowany pro publico bono. Zatem dzisiejsze Forum powinno przynieść zarys planu dalszych działań, byśmy po konsultacjach w macierzystych instytucjach, mogli po wakacjach podjąć kolegiąlną decyzję o składzie i zasadach działania Rady Programowej Obserwatorium.

4. ZAKOŃCZENIE

Na zakończenie spotkania Dyrektor M. Ślęzak podziękował zebranych za aktywny udział w Forum i owocną dyskusję. Wszyscy uczestnicy jednogłośnie podzielili poglądy o konieczności powołania Rady Programowej, jako organu doradczego dla POBR. Prof. R. Krystek zaproponował, by skład osobowy Rady został ustalony na następnym Forum Bezpieczeństwa Transportu, które odbędzie się po zakończeniu merytorycznych konsultacji z Partnerami.

* * *

Autorzy raportu: Michał Kopacki, Ryszard Krystek

PS. W związku z okresem urlopowym i problemami z uzyskaniem autoryzacji od Uczestników, pełna wersja dyskusji oraz raportu zostanie opublikowana w późniejszym terminie.